

क्षपणस्य “शुक्रपत्तो नरः शुक्रो जटामुक्रुटसंयुतः । शोण-
वस्त्रो विशालाक्षो भालान्तिलकान्वितः । सूर्यमाकौ
दधानोऽयं वामे चन्द्रजयिष्कम् । पूजनीयो महाभक्तप्रा
प्रतिपक्षं सिते सिते । अस्य द्वादश भेदाः सुविज्ञेया
वर्णभेदतः । पूजनीयावलाख्याय प्रतिमासन्तु भेदतः” ।

क्षपणस्य “शरासामः क्षपणस्य सितशोणाम्बरो वली ।
सूर्यविम्बं यमे विभ्रद्वाभे दापं ससुक्कनम् । पूज-
नीयो बलात्सर्षं प्रतिमासन्तु भेदतः । इत्यस्यार्कप्र-
भेदाः सूर्यपक्षादिजनामतः” ।

मासस्य “स्नानामतस्तु मासः स्यात् द्विवर्णस्तु द्विदोरिति ।
नाभ्युद्धाधःश्वेतक्षयः पिङ्गलोचनमङ्गलः । सूर्यचन्द्रा-
न्वितः सोऽयं प्रतिमासन्तु पूज्यते । स्नानासपूर्वकैर्मन्त्रै-
र्होमपूजावसानकैः” ।

चतुर्नां हेमन्तस्य “चतुष्टकमथो ब्रूमोलक्ष्मणामष्टयकफलैः ।
हेमन्ताख्यस्तु नवाद्यः कपिलः पिङ्गकुण्डलः । पीत-
वस्त्रवसायुक्तस्त्रिजटः क्षणगोधिकः । (गोधिल्ललाटम्
धान्यमञ्जरिकावस्तु वासपात्रपिधानकः । पूजनीयो-
विभूत्यर्थं धान्यसम्पत्तिद्वये” ।

शिशिरस्य “शिशिराख्यो द्वितीयस्तु हरित्योतनिभारुणः ।
पीतकुण्डलकर्णस्तु कण्ठविद्भुममालिकः । मधुङ्गु-
प्रसन्नाङ्गुपालमाकौ कराम्बुजे । वामे धान्यशरावन्तु
धारयन्निष्ठद्वये” ।

वसन्तस्य “विष्णुप्रकरयोक्तस्तु ज्ञातव्योऽत्र वसन्तकः” ।
पौष्मस्य “पौष्माभिधवर्तुषस्तु धूमरो रुक्ममात्रकः । अलक्ष्मण-
हस्तस्तु वामे शुभ्रातपत्रयुक् । रोमबन्तापनाशाय पूज-
नीयोऽरिपक्षहा” ।

वर्षायाः “पञ्चमस्तोयदत्तस्तु हारद्वयर्षोऽरुणेक्षणः । ताम्र-
वर्णांशुकोमेतः क्षणविद्भुमकुण्डलः । मीनमाकौ दधा-
नोऽयं तोयपूर्णघटं परे । मेघमालाहतश्चैव विदुह्वन-
दीप्तिमान् । हरिताजिदलैः पूज्यो पुष्टिसन्तुष्टिद्वये” ।

शरदः “शरद्वर्षो घटचन्द्रगौरः सुशोचनः । कण्ठमौ-
क्तिकमालस्तु कर्णचन्द्रजकुण्डली । चन्द्रविम्बं करे
दक्षे वामे चास्तुतजं घटम् । दधानः पूजनीयोऽयमा-
युष्टङ्गै रुद्राय च” ।

दक्षिणायनस्य “दक्षिणायनसंज्ञोऽयं श्यामः सोमेन्द्रशोचनः ।
पीतवस्त्रो दृक्कुण्डः कर्णिकारदलश्रुतिः । बीजाङ्गु-
रशरावार्कः खनितीत्तरहस्तकः । पूजितः सिद्धये नित्यं
धनधान्यसम्पद्वये” ।

उत्तरायणस्य “उत्तरायणसंज्ञोऽयं शुभ्रवर्णो विशालदक् । नाञ्जि-
ठवसनोमेतः स्वर्णसक्तविभूषणः । पुस्तकं दक्षिणे हस्ते
वामे तु रविविम्बकम् । दधद्भुङ्गुसुदे चैव पूजनीयस्तु
कीर्तये” ।

१।१ उत्तरायणस्य प्रभवस्य “अथ संवत्सरान् ब्रूमो नामलक्ष्मणफला-
दितः । प्रभवस्थोभवेदाद्याः पीतवर्णो महोदरः ।
नीलवस्त्रसममायुक्तो दक्षे काञ्चनकुण्डलः । वामे स्फाटिक-
वर्णस्तु पृष्ठलम्बिजटात्रयः । दक्षिणे प्रथमे शक्तिं
पङ्कजन्तु द्वितीयके । वामादिमे शरावन्तु बीजपूर्णं
कराम्बुजे । द्वितीये चैव सन्द्गं दधानः पुष्टिद्वये” ।

१।२ विभवस्य “विभवस्थो द्वितीयस्तु नीलपीताख्यश्चक्रविः । पीत-
शुभ्रान्तवस्त्रोऽयं कण्ठे पद्माङ्गुमालिकः । दक्षिणाद्ये शरं
पाशो द्वितीये नीलपङ्कजम् । सन्द्गश्चत्तरादिस्ये द्वितीये
चैव कामुकम् । दधद्भिभूतये नित्यं पूजनीयो विपश्चिता” ।

१।३ शुक्रस्य “शुक्रनामा तृतीयस्तु श्वेतपङ्कजसन्निभः । कण्ठ-
पद्माक्षमालोऽयं शुभ्रवान्तालिबस्तुष्टकः । दक्षिणाद्ये शरा-
वन्तु द्वितीये बाणमेव च । दर्पश्चोत्तरादिस्ये द्वितीये
चैव कामुकम् । दधानो भूतये सलैः पूजनीयः कृता-
त्मभिः” ।

१।४ प्रसोदस्य “प्रसोदाख्यचतुर्थस्तु नीलपीतो महोदरः । श्वेतव-
स्त्रोऽङ्गसङ्काशो योगपटोत्तरीयवान् । दक्षिणाद्ये तु स-
न्द्गं द्वितीये सीरमेव च । वामादिमे शरावन्तु द्वितीये
नीलपङ्कजम् । दधत् सौख्याय भोगाय विजयाय
महाय च” ।

१।५ प्रजापतेः “प्रजापत्याख्य एवात्र पञ्चमः स्वर्णसन्निभः । शो-
णभूषणवस्त्राट्टस्तुन्दिलो गौरपाण्डुरः । अक्षस्तम्भं
यमादिस्ये द्वितीये परशुं करे । शरावस्तुत्तरादिस्ये
द्वितीये पुस्तकं दधत् । प्रजापद्वै विभूत्यै च पूज-
नीयोविज्ञानता” ।

१।६ अक्षिरसः “अक्षिराख्यस्ततः षष्ठो वर्षशुभोऽतिशोभनः ।
ताम्रवस्त्रो महातेजा द्वादशाङ्गसचन्दनः । पवित्र-
दर्भपाण्डिस्तु जटामण्डितमस्तकः । ज्ञानखड्गन्तु दक्षाद्ये
द्वितीये सप्तधनुरे । वामादिमे शरावन्तु ब्रह्मदण्डं
द्वितीयके । दधत् सुपूजितो भूयै श्रेयसे च सुखाय च” ।

१।७ श्रीसुखस्य “सप्तमः श्रीसुखाख्यस्तु पीतवर्णो विशालदक् ।
पाटलावसनोमेतो दीर्घकर्णालकारुणः । सुवर्णरत्न-
भूषाट्टः सर्वानर्थविधातकृत् । श्रीफलं दक्षिणादिस्ये
द्वितीये चैव पङ्कजम् । पुस्तकश्चोद्भूते वामे तदधस्तु